

Universitätsbibliothek Paderborn

**TRACTATVS|| DE CON-||FESSIONIBVS MA=||LEFICORVM ET
SAGA-||RVM SECVNDÒ RECOGNI||tus, & auctior redditus.||
An, & quanta fides ijs adhibenda sit?||**

Binsfeld, Peter

Avgvstae Trevirorvm

VD16 B 5530

Decimasexta Conclusio. Reus sufficienter tortus, si nihil confessus fuerit,
sed in negatiua perseuerauerit, liber dimittendus & relaxandus est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41113

duo sunt defessi, & volunt dormire, alij duo noui subrogantur in locum illorum, & non permittunt vñquam dictum reum dormire & quiescere, donec omnia confiteatur, promissa sibi quiete, & in duab^o noctibus & vno die hoc modo defatigabitur, & confitebitur. Fatetur Marsil. s^æp^e le^v sum hoc tormento contraobstinatos & nō timentes tormēta, & ait: Verē nemō tā ferox inuenitur, qui huic tormēto pos- sit resistere. Quando aut suspicio oritur maleficā penes se habere aliquid maleficij ad inducendam taciturnitatem, solent curare iudices, ut proprijs vestibus exuatur, ne aliquid maleficiū insutum habeat. Eādem ob caussam pi- los vndique iubent abradi, vt DD. mallei ma- leficarum, Damhauderius, Ioannes Bodinus, & poste eos aliji iuniores obseruārunt.

Decimasexta Conclusio. *Reus suffi- cienter tortus, si nihil confessus fuerit, sed in negatiua perseverauerit, liber dimittendus & relaxandus est.*

HANC tenent Eymericus in 3. part. direct. in cap. de tertio modo terminandi pro- cessum in caussa fidei per tormenta. Francisc. Pegna ibid. in comment. 39. Paulus Grilland. de quæstionib. & tort. q. 7. num. ii. Marsil. in d. L. Repeti. Iacob. de Bellouiso in tract. crimin. intit. de quæstionib. Marsil. & Alberic. in L. Edi-

Edictum. ff. de quæst. Anton. Gomez. in d. ca. 13. num. 28. & alij alibi. Ratio est, quoniam per torturam indicia purgantur, ut communiter Doctores loquuntur, quasi sufficienter tortus ipsam veritatem dixisse videatur, iuxta illud Ciceron. in Topicis ad Trebatium, allegatum in d. L. Edictum: Verberibus torti, & ignifati-gati, quæ dicunt, ea videtur veritas ipsa dicere, &c. & dicit Alberic. in d. L. Edictum, & post eum alij, quod communiter totus mundus ita tenet & seruat.

Verùm hoc loco incidit dubium apud DD. An talis qui per dura tormenta se purgauit, & nihil confessus est, absolutè sit dimitten-dus, & plenè absoluendus: An verò causa indecisa sit relinquenda, & si tortus sit relaxan-dus sub fideiussoribus.

Simpliciter absoluendum arbitrantur Eymericus, Francis. Pegna, Iacob. de Bellouiso, Bartol. in L. fin. num. 1. de quæst. Angel. in tractat. malefic. in verb. Fama publica, &c. pro-pe finem. Cæpol. in cons. crimi. 32. incip. Qui-dam rustici Vicentini. Anton. Gomez. loco cit. Hanc sententiam de iure etiam tenendam, videtur sentire Iulius Clarus lib. 5. §. fin. præt. crim. q. 62. num. 2. & q. 64. num. 38. & ita etiam de iure plenè absoluendum censet Damhau-der. in rerum criminal. praxi, cap. 40. & alij alibi. Alij contendunt in tali casu reum relaxan-du m & absoluendum sub fideiussoribus, &

Yy 3 caus-

710 COMMENT. IN TIT. C.

causam indecisam relinquendam. Pro hac sententia sunt Salycet. in L. Si qui adulterij. C. de adult. & in L. Ea quidem. C. de accusat. col. penult. & in L. Quisquis. C. ad L. Iul. Maiest. & ibidem Angelus Perusinus. Paris de Puteo in tractat. Syndicatus, in parte, Viso d' repetitio- ne torturæ. Alberic. in L. Diuus Marcus. ff. de offic. præsid. Marfil. in L. Repeti. colum. 8. & in pract. crim. §. Quoniam. num. 49. qui dicit, quod communis practica totius Italiæ est, apud peritos ius dicentes, ut in tali casu accipiatur Iudex fideiussores à reo de se repræsentando ad mandatum Curiæ. Boërius in decis. 163. nu. 15. & 16. & dicit etiam Carauita super ritu mag- næ Curiæ, 248. num. 18. ut eum allegat Iulius Clarus in d. q. 62. num. 2. communiter obser- uari, quod hoc casu inquisitus præstet fideiuss- fores de stando iuri, & se præsentando toties, quoties fuerit requisitus. Iulius Clarus at- statur in hoc casu in Ducatu Mediolanensi reum non absolui definitiū, sedstantibus re- bus prout stant, & tunc si deinde superueniat noua indicia, de novo contra eum proceditur non obstante tali sententia, & alibi etiam talis obseruantia viget. Damhaud. dicit apud eos receptum esse in practica, ut si noua indicia in- tra aliquod tempus pro Iudicis prudētia, quo in carcere post purgationem indiciorum per torturam reus conseruatur, non superuene- rint, reus ex omnibus vinculis liberetur, pri- stineq;

sineq; libertati, qua ante capturā fruebatur,
 restituatur. Quousq; hoc est, donec denuō in
 iudicium accersetur: sine ampliori & plenaria
 absolutione. Ut varietas sententiarum melius
 perspiciatur, & quantum fieri potest, concilie-
 tur, quid rectius & tutius sentiendum ex om-
 nibus, quantum consequor, distinctè resoluā,
 præmissis aliquibus, quorum primum sit: In
 Iudicis arbitrio & prudentia consisterē, quan-
 do indicia per torturam sufficienter censean-
 tur purgata. Ioan. Andr. in cap. Cūm in con-
 templatione, de regul. iuris. Augustin. de Ari-
 mino in addit. ad Angel. in tract. malefic. in
 verb Comparent dicti inquisiti. Marsil. in L.
 quæstionis modum. s. de quæstionib. & post
 hos Menoch. lib. 2. de arbitrar. Iudic. qq. casu
 273. Secundum, cūm casus præsens clare à iure
 non sit decisus, vt Gomez. rectè fatetur in d.
 num. 28. à principio, atq; notabilis, & in praxi
 quotidianus etiam sit, optimum est obserua-
 re, quæ sit praxis summarum curiarum, qui-
 bus solent præesse viri eruditione & pruden-
 tia conspicui: Hienim iudicium ferunt secun-
 dum æquitatem & rectam rationem, & certè
 talis practica in loco pro lege habenda, vbi re-
 cepta est. Tertium: Circatalem tortum conser-
 randum, quod fideiussio potest concerne-
 re, seu pro obiecto habere: aut pœnam aliquā
 pecuniariam: aut expensas iuste caussatas ra-
 tione ipsius rei: aut corporalem aliquam crē-

Yy 4 minis

minis poenam. Nunc pro resolutione dico in primis iuri conformiorem esse primam opinionem, quod purgatis indicijs, reus simpliiter & definitiuè absoluendus sit. Hanc tenent ut plurimum DD. primæ sententiæ, & probatur primò per regulam illam, Actore, vel Accusatore non probante, reus debet absolvi. L.A. Actor quod esse. C. de probat. L. Qui accusare. C. de edendo. & hæc regula intelligenda de plena absolutione. Deinde per text. in L. fin. ff. de calumniatorib. seruus tortus precedentibus indicijs, & non confessus plenè absolvitur. Bald. ibid. notat expressè, & alij, & in cap. Quotiens. & cap. fin. de purgat. canon. qui stantibus indicijs cùm purgatus fuerit, definitiuè statim absoluendus. Rationem huiusmodi fundamentelem ad fert Gomezius. Si talis caussa remaneret indecisa, reus accusatus, vel inquisitus remaneret in maximo damno & periculo, cum esset aperta via inimicis & sibi odiosis, ve posfint quotidie super illo delicto inquietare & molestare, quod non est permittendum, imo malitijs hominum obviandum. L. 1. §. Cum quis latrones, ff. de quæstionib. & in L. 2. ff. solut. matrim. Alia ad fert Gomez. & soluit fundamenta alterius partis. Dico secundo, quando indicia per torturam pro iudicis, aut iudicium prudentia & matura censura sufficienter non essent purgata, licet pro tempore veritas

non

non possit haberi, tunc Iudex possit reum relaxare, & absoluerestantibus rebus, prout nūc, cum fideiussione de se repræsentando ad requisitionem & mandatum Iudicis, toties, quæties, requisitus fuerit, & in tali casu, meritò Iudicis sententia potest suspendi, & reus cum fideiussione relaxari, si forte breui alia indicia superuenirent: & sic practica alterius sententia optimè locum habet. Tertiò, quando indicia multum sunt vrgentia, & quasi indubitata, tunc etiam post grauem torturam, & perseuerantiam in negatione potest reus condemnari ad pœnam aliquam extraordinariam, vt post Bosrium in tit.de inquisitione, num. 30. Julius Clar. in d.q. 64. num. 38. & alij docent. Et dicit Clarus apud eos obseruari, vt in tali casu, si indicia sint valdè vrgētia senatus reos condemnet ad pœnam extraordinariam, puta tritemium ad tempus, & aliquando etiam in perpetuum, presertim quando reus est valdè famosus. Quartò, quando agitur criminaliter, reus pro criminis pœna corporali non dimittitur cum fideiussione, per tex. in l. 3. ff. de cust. & exhib. reor. vbi dicitur: Nisi tam graue scelus ipsum commissile constet, vt nec fideiussoribus, nec militibus committi debet, &c. DD. communiter ibidem. Gloss. in cap. Cùm homo. 23. q. 5. Bald. in L. Neq.; C. Nefil. pro patr. & in L. Nullius. C. de exhib. reis. Angel. ab Aretio tractat. malefi. in verb. Pro quibus Antonius

Yy 5 fide-

fideiussit. Salycet.in L. Ad commentarienses
ff. decustod. reor. Petrus Ancharan. & Ioann.
Imolen.in Rubr. de fideiuss. Marsil. in pract. §.
Examinanda.num. 12. & in §. Attingam. nu. 2.
Anton. Gomez. tom. 3. variar. resolut. cap. 9.
num. 8. Couarru. lib. 2. variar. resolut. cap. 8.n.
8. Jul. Clar. lib. 5. §. fin. practi. crimin. q. 46. nu.
7. & hæcest communis opinio. Ratio à DD.
redditur, quia nemo est dominus membro-
rum suorum, nec virtus propriæ. cap. Conti-
git, de sent. excomm. & L. Liber homo. ff. ad L.
Aquil. Hinc nemo potest se obligare, aut fide-
iubere ad pœnam corporalem, exempli gra-
tia, ad subeundam pœnam mortis, aut muti-
lationis, &c. pro suo principali. Nectalis obli-
gatio, aut fideiussio valeret, aut aliquam vim
haberet, iuxta Gloss. in d. cap. Cùm homo, in
verb. supplicium. quæ Glossa ab omnibus re-
cepta est, vt ait Couarru. loco cit. & videre est
ex Felino cap. 2. de constit. & Marsil. in Rub. de
fideiuss. q. 29. & Julio Claro in d. q. 46. num. 18.
Quintò, si reus absolvitur cum fideiussione,
intelligitur, quod teneatur consignare, aut si-
steretur ad iudicis requisitionem sub pœna
pecuniaria certa, si sub certa conuentum sit: si
autem certa non sit promissa tunc pœna pecu-
niaria iudicis arbitrio decernitur, nisi statu-
tum aut consuetudo pœnam certam habeat.
per text. in L. 4. ff. decustod. reor. Bart. & DD.
ibidem. Salyc. & alij in L. penult. C. decustod.
reor.

Teor. Gloss. Archid. & alij in d. cap. Cùm homo. Abbas & Anchar. in Rub. de fideiussi. Felin. in cap. fin. de accusat. & post alios plures Gomez. loco cit. Vnde sèpè contingere solet, quod reus absoluatur sub fideiussione de soluendo certam summam, e.g. 200. aureos, quā summam fideiussor solueret tenetur, nisi reum & suum principalem consignet. Eadem ratione potest fideiussio tendere ad solutionem expensarum, & interesse, quando iustæ expensæ fiunt in causa rei.

Decimaseptima Conclusio. Tortus ad eruendam veritatem, si in negatione persistit, & indicia præcedentia tortura sufficier purgauit, & absolutus est, non infamatur per torturam.

BARTOL. in L. Nullam. C. Ex quibus causis infamia irrogetur. Addit. ibid. Bald. Salycet. Iacob. Butr. & Paul. Castrensi. in ead. L. per text. iBid. Francif. Brunus de indicijs & tort. q. 8. secundæ partis, num. 3. Berthachinus in Repertorio, in verb. Tortura, num. 70. Vnde ait Iacob. de Bellouiso in tract. criminis de quest. fol. 88. col. 3. vers. Et sic ex prædictis colligo, &c. quod beatus homo, qui se omnino tenere potuit in tormentis, quoniam absolvitur, & melior quam ante accusationem reputabitur, cùm prosperè & feliciter se purgaue rit à